Голос України

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 192 ◆ Четвер, 3 жовтня 1991 року ◆ Ціна 5 коп.

З ЮВІЛЕЄМ!

ТРУДІВНИКАМ ВИРОБНИЧОГО ОБ'ЄДНАННЯ «ХАРКІВСЬКИЙ ТРАКТОРНИЙ ЗАВОД»

Щиро вітаю багатотисячний колектив славного ХТЗ із 60-річним ювілеєм. Історія вашого заводу — це історія високих трудових звершень в ім'я піднесення народного господарства, історія героїчних зусиль в ім'я перемоги у Великій Вітчизняній вій-

...ердо переконаний, що нинішнє покоління тракторобудівників гідно примножить здобутки своїх попередників і добре попрацює для розбудови нової економіки нової України, для підвищення добробуту нашого народу.

Від усього серця бажаю вам міцного здоров'я, творчої наснаги, добра і щастя.

Л. КРАВЧУК.

ДІЙШЛИ ЗГОДИ

Комюніке щодо необхідності негайного укладення договору про економічне співтовариство суверенних держав підписали в Алма-Аті керівники 12 республік колишнього СРСР. Вісім із них — Росія, Україна, Білорусь, Узбекистан, Казахстан, Таджикистан, Киргизія й Туркменія — висловили намір уже до 15 жовтня парафувати текст договору. Тим часом Азербайджан, Вірменія, Грузія та Молдова приєднаються до нього пізніше, після додаткових узгоджень.

ГОЛОДУЮЧОГО БИЛИ ДВІЧІ

Іван Дрозд — голова Орджонікідзевського осередку УРП Запоріжжя 27 вересня почав голодовку навпроти облвиконкому. Вимоги: 1. Офіційне підняття синьо-жовтого прапора. 2. Розпуск облради. 3. Відставка Карташова. 4. Створення комісії з розслідування діяльності осіб, що підтримали ГКЧП. 5. Ліквідація пільг ветеранів КПРС. Я побував біля намету у вівторок. І. Дрозд сказав:

— Голова Ради В. Дем'янов визнав можливим задоволення всіх моїх вимог, крім другої. Особливо наполягаю на відставці Карташова, який раніше завідував ідеологічним відділом обкому КПУ, а нині — заступник Дем'яненка. Товариш Карташов багато «допоміг» розвиткові української культури на Запоріжжі. Отже, чотири вимоги обіцяють виконати. Але піду звідси, лиш отримавши письмову відповідь.

Додамо, що на Івана Дрозда протягом п'яти днів вчинено два хуліганських напади.

Запоріжжя. Олександр МИХАЙЛЮТА.

НА ДУМКУ ІНТЕРРУХУ...

На проведенні обласного референдуму щодо надання Донецькій області статусу автономії у складі України наполягає центральна Рада інтерруху Донбасу. Включити це питання в порядок денний чергової сесії облради запропонували лідери цієї громадської організації.

В їхньому зверненні, переданому в обласну Раду, підкреслюється, народ Донбасу повинен сам з'ясувати ставлення і до питань участі України в економічному союзі, вживання офіційних мов на території області, створення вільної економічної зони в Донбасі, а також символіки України і області.

8

НІМЕЧЧИНА: БУДНІ ОБ'ЄДНАННЯ

Інтерв'ю з професором із Берліна Богданом ОСАДЧУКОМ

Генеральне консульство Федеративної Республіки Німеччини люб'язно передало нашій редакції спеціальний прес-реліз, з яким ви можете ознайомитися на 8-й сторінці.

ПРЕДСТАВНИК радянського Президента А. Грачев повідомив, що Радянський Союз виведе зі стану бойової готовності частину своїх міжконтинентальних ракет і, можливо, скоротить ядерну зброю короткого радіусу дії. За словами Грачева, таке рішення прийнято у відповідь на кроки Джорджа Буша в напрямі значного скорочення американського ядерного арсеналу.

ПОЛІТИЧНІ й міжнаціональні конфлікти в СРСР надзвичайно швидко розвиваються за югославським взірцем, мовиться в доповіді аналітичного відділу КДБ, екземпляр якої вдалося придбати агентству Франс Пресс. Документ також містить серйозні застереження щодо можливості широкомасштабних громадських заворушень у всьому Радянському Союзі, якщо не буде проведено нових реформ, а союзні республіки не домовляться між собою про спільну систему безпеки.

З БЛАГОСЛОВЕННЯ БОЖОГО — В АУДИТОРІЇ

Художній інститут давно знаний у Києві своїми демократичними традиціями. У вівторок тут розпочався новий навчальний рік. Це стало своєрідним святом студентів і викладачів. Ректор вузу Андрій Чебикін свій виступ на ньому закінчив читанням Акта про державну незалежність України. Потому пролунав гімн «Ще не вмерла Україна» у спільному виконанні хору й усіх присутніх.

Від колективу було покладено квіти на могилу Михайла Грушевського — першого президента, одного з фундаторів Академії мистецтв, яку в 1922 році волюнтаристськи перейменували на державний художній інститут. Відслужили молебень.

Володимир СТАНІСЛАВЧИК.

7

«ЧЕРЕЗ ТЕРНІЇ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ...»

Спочатку Київський міськвиконком нехтував бажаннями переселенців, тобто «окремих громадян» з числа евакуйованих. Потім — хворих на гостру променеву хворобу, а це вже певний «контингент» та ще й потерпілих. «Ранг» жертв зростав...

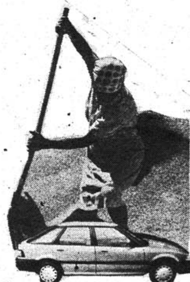
Сьогодні нею стало... міністерство! Не знайшлося для нього вільного приміщення, де можна нормально працювати. Залишається одне — доки не пізно вселятися у вільний будинок у «зоні». Хоча б, приміром, у цей...

6

СВЯТО ІЗ СЛЬОЗАМИ НА ОЧАХ?

На базах і в коморах Полтавської облспоживспілки чекають майбутніх власників сотні холодильників і телевізорів, швейних і пральних машин, теле- і відеоапаратура. Відвантажено також першу партію легкових автомобілів, а всього їх надійде 354. Все це багатство має розпалити у селян апетит до надпланової хлібоздачі. Але зерно в державні засіки ледве сиплеться — щодоби на елеватори і хлібоприймальні пункти його надходить — 1—1,5 тисячі тонн. Якщо й надалі заготівлі вестимуться черепашачими темпами, то рапорт про традиційний полтавський мільйон може підоспіти якраз під новий рік.

УКРАЇНА — США: СПІВРОБІТНИЦТВУ БУТИ

НЬЮ-ЙОРК. (Спец. кор. УКРІНФОРМ В. Демиденко, М. Маслов). Завершальні зустрічі нинішнього візиту Голови Верховної Ради України до США особливо насичені спілкуванням з діловими колами американського континенту.

Ранком першого жовтня глава українського парламенту відвідав нью-йоркську біржу. Він мав заінтересовані розмови з провідними представниками великого бізнесу, ознайомився з механізмами формування економічної політики США, впливу біржі на стан світової економіки.

На високому представницькому рівні пройшла зустріч у нью-йоркській штабквартирі однієї з найбільш впливових неурядових організацій США — Ради міжнародних відносин. Йшла мова про необхідність розширення зв'язків України із світовим співтовариством.

Це тим більш важливо, що зараз ми почали розбудову своєї державності, незалежності. І з цим не можуть не рахуватися країни світу. Треба зробити все, щоб такий великий народ був визнаний світовою громадськістю, зазначив Л. М. Кравчук.

Він наголосив, що вододілом в історії України стало прийняття її парламентом Декларації про державний суверенітет. Разом з Актом проголошення незалежності це дає можливість створити самостійну державу, на території якої діятимуть виключно свої конституція і закони. Шлях до цього пролягав крізь боротьбу, терпіння і трагізм. Потрібно набратися мудрості і врахувати корисний досвід минулих помилок. Ми маємо втриматися на обраному шляху, зберегти єдність, не допустити міжнаціональної та політичної ворожнечі. Що стосується Союзу, то він не може існувати в колишньому вигляді. Республіки, як повноправні, повнокровні держави, можуть будувати свої відносини на новому фундаменті. Це може бути співтовариство чи рада незалежних держав у таких галузях, як економіка, космос, екологія, залізничний і повітряний транспорт, військово-стратегічне будівництво. А вирішення таких питань, як власність, фінанси, кредитування, підприємництво, створення умов - для розвитку своєї економіки повинно належати до компетенції України.

Сьогодні Україна переживає перехідний етап у своєму політичному і соціально-економічному розвитку, підкреслив Голова Верховної Ради. Він характеризується докорінною демократизацією всіх сторін нашого суспільного життя, виникненням багатьох нових партій та угруповань, руйнуванням старих адміністративно - командних структур. Він докладно зупинився на питаннях, пов'язаних із становищем меншин. Парламент і уряд докладають всіх зусиль для стабілізації економіки, поліпшення життя всіх верств населення. Законодавчі акти, прийняті протягом останнього часу, вже почали діяти, впливати на розвиток народного господарства. Велика надія на інвестиції західних партнерів, їх здійсненню значною мірою сприятиме новий закон про зовнішню економічну діяльність та закон про гарантування закордонних інвестицій у народне господарство.

Американську точку зору щодо проблеми розширення впливу України на формування світової економіки й політики висловив президент Ради міжнародних відносин Петер Тарнофф, який дав інтерв'ю кореспондентам Укрінформу. Він, зокрема, сказав:

— Нинішня зустріч з главою парламенту України, який, вірогідно, стане її першим Президентом, привернула велику увагу членів Ради. Адже, одверто кажучи, серйозна проблема, з якою стикаються Сполучені Штати, починаючи визначати свою стратегію відносин з республіками колишнього Радянського Союзу, полягає в надто стрімкому розвитку подій.

Виходить так, продовжував Петер Тарнофф, що незабаром всі інші радянські республіки також оголосять про свій державний суверенітет. Тоді Сполученим Штатам доведеться мати справу із суверенними державами, такими, як Україна.

Незалежна Україна зацікавлена у довгострокових комерційних і фінансових угодах. Ми передбачаємо, що більшість такого роду ініціатив виявлятиметься з боку приватного сектора. Зокрема, у цьому виявляє небувалу активність українська діаспора, яка готова будувати нові мости економічного і культурного єднання.

Проте є на Україні і те, що нас сьогодні непокоїть. Перш за все, це питання про контроль за розповсюдженням ядерної зброї. Крім того, нас турбує вирішення національних питань.

На наш погляд, в радянській перебудові є свої плюси й мінуси, сказав на завершення Петер Тарнофф. Вона показала прагнення народів до радикальних реформ, але водночас вражає надзвичайна повільність їх здійснення. Здається, що українські лідери сприйняли урок з цього досвіду. Вони розуміють необхідність широкого відкриття системи і те, що кроки на цьому шляху повинні бути швидкими й чіткими. Напрямок реформ визначений достатньо чітко. Тепер належить діяти рішуче, можливо поступаючись тимчасово деякими власними вигодами в ім'я майбутніх успіхів.

У вівторок також відбулася зустріч Л. М. Кравчука з редакторами провідної щоденної газети ділового світу Америки «Уолл-Стріт джорнел», яким він дав ексклюзивне інтерв'ю. Інша тривала зустріч з журналістами відбулася в редакції популярного економіко-політичного журналу «Форчун».

Важливою фінальною подією дня став прийом, який було влаштовано на честь глави парламенту України від імені ділових кіл і компанії «Атлантік Джей енд Ес» і «Хілл енд Нолтон».

Л. М. Кравчук звернувся до бізнесменів Америки з промовою. Він запросив їх до України, запевнивши, що нині для підприємництва і взаємовигідного партнерства відкриваються нові можливості. Ми виступаємо за економічний союз з усіма республіками колишнього Радянського Союзу, підкреслив на закінчення глава парламенту України. Але ми бажаємо, щоб той союз був добровільним, рівноправним і щоб держава, яка до нього вступає, не втрачала своїх інтересів. В міжнародній політиці ми волімо зайняти належне місце у європейському і світовому співтоваристві.

ЗА ІДЕОЛОГІЮ КОНСОЛІДАЦІЇ

«Саме наша єдність стане запорукою нездійсненності будь-яких спроб із будь-якого боку діяти попри Конституцію, повернути суспільство до владних чи інших структур і в центрі, і на місцях, які могли б стати над законом».

Леонід КРАВЧУК,
19 серпня 1991 року.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

народним депутатам України

Читаю в пресі оці «патріотичні» статті наших шановних публіцистів, дивлюсь виступи по телебаченню шановних наших депутатів, і стає соромно за окремих оцих осіб, котрі, не боюсь цього слова, стараються створити навколо себе ореол відваги, мужності, непогрішимості і представити нашого Голову Верховної Ради Леоніда Макаровича Кравчука як нерішучого боягуза і нерозторопного політика. Мені незрозумілим стає оцей шум і гомін навколо оцієї державної особи. Я не розумію, в чому заключається оця його «флюгерна» позиція, оці «недалекоглядні» прогнози? Запопадливі журналісти ототожнюють його мовчання в перший день перевороту ні менш ні більш як із зрадою з «тридцятьма срібними монетами»... І соромно стає за оцих наших «ультрапатріотів». Хіба ж призив до спокою — це мовчання? До чого іще міг призивати наш «безоружний» Голова парламенту? З чим, пробачте, шановні «ультрапатріоти», повинен був іти наш керівник уряду на барикади? З оцією гетьманською хрустальною булавою? Яким це способом, скажіть, будь ласка, пане депутат, наш Леонід Макарович міг провести арешт генерала армії?

Чому то шановні «ультрапатріоти» не обвинувачують нашого Президента М. С. Горбачова в «недалекоглядних прогнозах», хоча в його розпорядженні була і особиста охорона і права головнокомандуючого, а в нашого республіканського Президента — тільки хрустальна булава і, не боюсь оцих слів, тверезий аналітичний розум...

Я не думаю, що в цей критичний момент Леонід Макарович думав тільки про себе. Він добре оцінив обстановку перших годин оцього перевороту і зрозумів, що воєнний стан для України буде для неї кінцем. Тому то і закликав народ України до спокою, бо зрозумів, що для України пощади не буде. Одночасно і заявив, що на Україні діють закони її Конституції, а не закони воєнного стану. А на барикади **в Москву, шановні депутати, ніхто нікому їхати не забороняв...**

Ви б могли, шановні «ультрапатріоти», обвинувачувати Леоніда Макаровича в бездіяльності, коли б у нього була в розпорядженні армія. А з булавою, пробачте, можна тільки розганяти комарів... Та і то безрезультатно...

Трагедію потрібно шукати, шановні ви мої, в другому — в призрачній нашій державності, в елементарній нашій беззахисності від любого воєнного нападу і перевороту. А ваші поради про арешти воєнних заколотників — це не для України. Україна для воєнних — ніщо!

Погляньте на російський народ. Чи багато ви чуєте осуджень в пресі і по телебаченню на адресу М. С. Горбачова? Хоча йому, як Президенту, була фактично підпорядкована уся армія. І ніхто його не осуджує за його «недалекоглядні прогнози», хоча тут вони то були...

Л. М. Кравчука — без армії, з однією тільки булавою ви готові розп'яти на хресті...

Я боюсь, що наша оця генетична хвороба до обвинувачень один одного, оця нетерпимість до будь-якої іншої думки погубить нас як націю. Ви, шановні «ультрапатріоти», бачите в особі Л. Кравчука тільки «ідеолога комунізму», забуваючи, що Л. Кравчук показав себе ідеологом другого напрямку, я б сказав, **ідеологом консолідації** народів України.

Я не комуніст, я не був навіть в комсомолі. Мій шкільний товариш, а ваш теперішній колега — депутат Пиріг Л. А. може це підтвердити. Я раніше ніколи не думав про консолідацію усіх наших партій і рухів, включаючи і рядових членів (повторюю: рядових) партії комуністів. А тепер думаю, що це — необхідно. Виступи керівника прес-центру президента Б. Єльцина і мера Москви Г. Попова переконали мене в необхідності цієї консолідації. Потрібно, щоб кожний громадянин нашої держави був в першу чергу патріотом своєї держави, захисником її інтересів і кордонів. Рядові комуністи України зрозуміли, що їхні комуністичні ідеї — міф, і тому я впевнений, що вони підуть пліч-о-пліч боротись разом з іншими партіями і рухами за суверенну нашу державу, нашу Україну.

Оце і все, про що я хотів вам сказати, шановні наші депутати.

Володимир КУБАРИЧ.
Львів.

В листі збережено стилістику автора.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
252047
Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ:
Приймальня — 446-92-11

Наші власні кореспонденти в областях:
Відповідальний секретар — 446-72-63
Завідуючий коректорською — 441-84-42, 224-72-54 (телефакс).

ВІДДІЛИ:
парламентський — 441-84-52, 441-85-64,
листів — 441-82-05, 441-29-61,
економіки — 441-88-07,
аграрний — 441-86-18,
міжнародний — 446-91-20,
охорони здоров'я — 441-88-06,
соціальних питань — 441-88-05,
екології — 441-88-59,
культури — 441-86-44,
спорту — 441-88-08,
інформаційний — 446-61-13, 441-86-20,
історії України — 441-88-62,
військових питань — 441-88-52,
реклами — 441-89-44,
бухгалтерія — 441-84-00.

Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Індекс 60955

Тираж 156.200

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить 5 разів на тиждень. Сьогодні, у четвер, на 8 сторінках.

Звернення до селянства України депутатської групи «Земля і воля»

Верховна Рада України, як і весь її народ, живе і працює сьогодні в дуже непростих умовах, які потребують від кожного з нас розуміння складності ситуації в країні і бажання працювати над вирішенням цих проблем з повною віддачею.

В складі Верховної Ради України, на жаль, лише 34 депутати за родом своєї професійної діяльності зв'язані з сільськогосподарським виробництвом. З огляду на це змушені констатувати, що в ході проведення виборчої кампанії населення республіки, особливо сільських районів, було дезорієнтоване і віддало перевагу представникам інших категорій населення. Таке становище не здається нам нормальним, тому під час наступних виборів депутатів до вищого органу нашої республіки вважаємо за потрібне, щоб у сільських районах народними обранцями стали представники сільськогосподарського виробництва. Такий підхід до цієї проблеми базується на розумінні того, що незначна кількість депутатів-аграрників не має можливості суттєво впливати на хід реформ та вирішення питань соціально-економічного розвитку села.

Півтора роки працює Верховна Рада України в нинішньому своєму складі. Що зроблено за цей період для жителів сільських регіонів республіки? Що змінилось конкретно, в тому числі в поліпшенні умов виробництва і побуту селян? Відповідь, на жаль, однозначна: практично нічого. З ініціативи депутатів-аграрників парламентом республіки прийнято Закон про пріоритетний розвиток села і агропромислового комплексу. Але він не реалізується в конкретних справах. Уряд майже нічого не робить для того, щоб добрі наміри, втілені в положеннях Закону, стали реальністю, здатною радикально змінити стан справ не тільки на селі, але й у республіці в цілому — адже саме високоефективне сільське господарство є основою добробуту нації.

Внаслідок непродуманих указів Президента Союзу, на господарства накладені непомірні тягарі у вигляді відрахувань від фонду їх заробітної плати — 26% — в доход держави та в стабілізаційний фонд — 11%. Депутати-аграрники неодноразово піднімали питання про ліквідацію стабілізаційного фонду і зменшення хоч би наполовину відрахувань від фонду зарплати. Але підтримки у вирішенні цього питання ми не знайшли ні з боку уряду, ні з боку депутатського корпусу.

Сьогодні констатуємо: завдяки такому фінансовому стану, таким податкам, вкрай незадовільному матеріально-технічному постачанню, йде процес зубожіння і розвалу господарств, пов'язаних з сільськогосподарським виробництвом. За оперативними даними на 1 вересня ц. р., фактична поставка в порівнянні з відповідним періодом минулого року зменшилась: вантажних автомобілів — на 5107 штук, тракторів — на 3621 штуку, тракторних причепів — на 15051 штуку. Причому з кожним місяцем цей розрив зростає. Незадовільно виконуються поставки металопрокату та труб. За 8 місяців недовантажено 100,8 тис. тонн прокату чорних металів і 30,4 тис. тонн труб. Не краще становище з поставками будівельних матеріалів. Підприємствами республіки недопоставлено 82 тис. тонн цементу. Лісоматеріалів господарства одержали лише 9 відсотків річних лімітів. Заважає нормальному розвитку сільськогосподарського виробництва відсутність паритету цін на продукцію промисловості і сільського господарства: якщо ціни на сільськогосподарську продукцію зросли в 2 рази, то на промислову — в 3—5 разів. Тому швидкими темпами зменшується виробництво рослинницької і тваринницької продукції — отже, полиці магазинів будуть пустими і далі, а потреби населення у найнеобхіднішому задоволені не будуть.

Звичайно, ця проблема мусить бути вирішена. Але яким шляхом? Думки депутатів українського парламенту розділились: розпуск колгоспів і створення фермерських господарств чи зміцнення колективних господарств?

Депутати-аграрники підтримують різні форми власності на землю, тобто і колективні, і фермерські господарства. Але повинен існувати розумний, виважений підхід до цієї проблеми. Сьогодні ми стаємо на шлях ринкових відносин, і це вимагає поєднання різних форм власності, які сприяли б зміцненню та розвитку сільськогосподарського виробництва, щоб нарешті вирішити питання забезпечення населення продуктами харчування. Уряд повинен запропонувати чітку програму, яка б включала систему кредитування, будівництво, матеріально-технічне забезпечення, підготовку фермерських кадрів тощо. Потрібно працювати і у напрямку змін у психології селянина, який відвик від власності на землю і всього, що пов'язано з цим.

Виходячи з вищезазначеного, аграрний депутатський корпус ставить перед урядом питання: коли почне діяти урядова програма, яка передбачає вихід з кризи протягом кількох років? В першу чергу це стосується капітального будівництва на селі, всієї сільської інфраструктури, починаючи з створення гідних побутових умов для селянина і кінчаючи виробничими об'єктами. Як можна миритись сьогодні з тим, що селянин не має можливості побудувати собі домівку, бо придбати будівельні матеріали практично неможливо? В той же час навколо міст ростуть, наче гриби після дощу, «дворянські гнізда» — не садові будиночки для міських жителів, а дво- триповерхові котеджі з цегли та бетону. Хто відпускає для цих потреб найдефіцитніші матеріали? Не слід думати, що ми проти городян, які хочуть мати земельну ділянку. Але давайте порадимось: можливо, необхідно припинити розпорошення матеріальних ресурсів і надати селянам можливість, закріпившись на землі, задовольнити потреби населення в сільськогосподарській продукції? Звичайно, така постановка питання не передбачає позбавлення городян права користуватись землею і вирощувати на ній продукцію для задоволення власних потреб (а можливо, і для продажу іншим категоріям населення).

Сьогодні життя ставить питання надзвичайної ваги: чи здатна Україна забезпечити себе харчовими продуктами власного виробництва — хлібом, молоком, м'ясом, овочами? Чи, можливо, з простягнутою рукою будемо щорічно звертатись за шматком хліба на Захід?

Депутати-аграрники переконані і стверджують: ми можемо повністю задовольнити потреби нашого народу в продуктах харчування, більше того — торгувати лишками сільськогосподарської продукції. Адже маємо все необхідне для цього: родючі землі, чудових, працьовитих людей. Але для того, щоб сталось саме так, уряду республіки необхідно прийняти надзвичайні і непопулярні заходи. В тому числі зменшити протягом наступних 3-4 років обсяг будівельних робіт в містах, віддавши основну частину матеріальних ресурсів (не менше 50 відсотків) селу; сконцентрувати увагу на газифікації, водопостачанні сіл, будівництві житла, шкіл, дитячих закладів тощо. Результати не забаряться. В противному випадку нас очікує катастрофічна розв'язка.

Тож повернемось обличчям до села, тим більше, що зараз склалась надзвичайно напружена обстановка з хлібозаготівлею.

Як неодноразово повідомлялось засобами масової інформації, для того, щоб дожити до хліба нового врожаю, нам необхідно закупити в колгоспах та радгоспах республіки 17 млн. тонн зерна. За попередніми розрахунками, буде заготовлено близько 12 млн. тонн хліба. Де ж взяти решту? Ми, аграрники, з усією відповідальністю перед народом заявляємо: не можна брати у колгоспів та радгоспів ще 5 млн. тонн хліба. Ця наша певність базується на тому, що у випадку вилучення в господарствах такої кількості зерна, тваринництво буде відкинуто в своєму розвитку не менше, ніж на п'ять років назад. Почнеться різке зменшення поголів'я птиці, свиней, значно знизиться продуктивність молочного тваринництва. Попередні розрахунки свідчать, що вже цього року спад державної заготівлі молока та м'яса становитиме, порівняно з минулим роком, не менше 12—15 відсотків.

Але вихід з цієї ситуації все ж таки існує — для цього необхідно знайти кредити і закупити хліб за кордоном. У виступах та інтерв'ю прем'єр-міністра України В. Фокіна, його заступника К. Масика зазначалось, що Україна, будучи суверенною державою, повинна повністю забезпечити себе хлібом. В той же час пролунали звинувачення колгоспів та радгоспів в саботажі у виконанні планів хлібоздачі державі — колгоспи нехтують держзамовленнями, саботують хлібозаготівлю, гноять хліб у себе на токах. Як говорять у народі: в сім'ї не без виродка — є й такі у нас господарства. Але основна маса працівників сільськогосподарського виробництва відмежовується від такого ставлення до хлібозаготівлі, бо ми добре розуміємо і усвідомлюємо, що наше завдання — задовольнити потребу народу України в продуктах харчування.

Негативний резонанс викликало в сільській місцевості і інтерв'ю прем'єр-міністра України В. Фокіна, в якому йдеться про введення хлібних карток лише для міських жителів, а селяни, мовляв, знайдуть вихід з цього становища самі. Не конфронтація і розмежування потрібні нам в такий скрутний, складний час, а єдність всього населення республіки у вирішенні злободенних проблем, які ставить перед нами дійсність.

Осінь для селянина — складна і відповідальна пора. Одночасно з закінченням збирання врожаю на колгоспному чи радгоспному лані потрібно виконати величезний обсяг робіт по підготовці тваринницьких ферм до зимівлі. Але ж і тут знову проблеми: немає кровельних матеріалів, цегли, лісу. Якщо раніше господарства значну частину необхідного за допомогою бартеру знаходили за межами республіки, то сьогодні і цей шлях перекритий українськими митницями. Депутати-аграрники вважають, що уряд республіки повинен ліквідувати цей бар'єр, поки ще є час — господарства повинні мати можливість пошуку необхідних матеріалів поза межами України. Якщо ж вірити метеопередбаченням, згідно яких нас очікує сувора зима, можна уявити, якою важкою буде зимівля в господарствах республіки, якщо не вжити негайно необхідних заходів.

Вирішення цих та інших проблем в значній мірі буде залежати від волевиявлення населення республіки в ході референдуму, який відбудеться 1 грудня поточного року і який дасть відповідь, чи буде Україна незалежною державою.

Ми, депутати-аграрники, звертаємось з проханням до трудівників ланів і ферм, інтелігенції, всіх жителів села підтримати рішення парламенту нашої республіки і проголосувати за незалежну державу — Україну, яка будуватиме своє майбутнє в економічному союзі з іншими республіками.

Звернення прийнято депутатською групою «Земля і воля». Голова групи народних депутатів України Леонід ЯКОВИШИН.

З ЧУЖОГО ПЛЕЧА?

Заява Об'єднаної соціал-демократичної партії України

В інформаційному повідомленні про створення нової української партії заявлено про те, що це має бути партія лівоцентристського спрямування. Але хто ті політичні діячі, які започатковують її, і яке місце в політичному спектрі України вона прагне зайняти?

Із заяви оргкомітету, в якій сказано, що «багато хто з нас важко перенесли заборону. Компартії України», незаперечно слідує, що перед нами ті сили з старої КПУ, які не збираються рахуватися із рішенням Верховної Ради і ставленням свого народу.

Це ті сили з старої КПУ, які прагнуть реанімації старої ідеології в нових історичних умовах шляхом заміни гасел і вивіски.

Не заперечуючи право людини або групи людей проповідувати свої політичні переконання, ми вважаємо, що це в першу чергу передбачає діяльність чесними засобами, не зумисними з будь-якими підробками.

Протягом 70-літньої історії КПУ, як частини КПРС, вона була керівною і панівною силою старого тоталітарного антидемократичного і антилюдяного режиму. Ідеологія і гасла цього псевдосоціалістичного режиму виявились повністю дискредитованими практикою їх реалізації. Тому непохитні комуністи-більшовики, що не збираються «поступитися принципами», вимушені поступатися лозунгами, перебираючи чужі гасла і привласнюючись ними.

Сьогодні вони як перше гасло свого маніфесту проголошують права людини. Вчора на їхніх знаменах було записано: «КПРС, держава, клас». Права людини обстоював загальнодемократичний рух, з яким комуністичний рух не має нічого спільного.

Учорашня проповідь класової боротьби і диктатури пролетаріату, придушення незгодних і насильницьке розв'язання суспільних суперечностей сьогодні змінюються використанням гасел гармонізації соціальних інтересів і громадянської злагоди.

Слова про намір втілювати в життя гасла соціального захисту з боку тих, хто ще вчора не відділяв себе від режиму, який від Сталіна до Павлова цинічно визискував людей праці, оплачуючи їх роботу незрівнянно нижче, ніж в розвинутих країнах, ОСДПУ вважає блюзнірством.

Особливу увагу привертає те, що автори заяви пояснюють крах і заборону КПУ чим завгодно, зокрема зрадою керівництва, але ж ніяк не хибністю самої ідеї, яка, як показало життя, не сумісна з людяністю і законністю. У зв'язку з цим теза про правову державу як їхню політичну мету є безпідставною. Що ж стосується «духовного відродження», то саме комуністичний режим протягом десятиліть нищив духовність усіх народів колишнього СРСР.

Ми вважаємо своїм обов'язком заявити, що особливим цинізмом є безсоромне привласнення гасел «Свобода», «Справедливість», «Солідарність», які є класичними лозунгами соціал-демократії. Ще з часів Комінтерну комуністичні ідеологи цькували соціал-демократію, навішуючи їй ярлики ренегатства, ревізіонізму і соціал-фашизму. Адже соціал-демократія, яка дійсно завжди була виразником інтересів людей праці, самим своїм існуванням викриває підступність комуністичної ідеології. Нова партія, що постає з лав КПУ, прагне зайняти місце в лівому центрі опозиції. Проте це не здійсниться актом простого самозванства тих, хто відстоював підвалини реакційного режиму.

Ми заявляємо рішучий протест проти спроби здійснити політичну підробку з метою черговий раз вийти з більшовицьких окопів і перейти «в последний и решительный» у маскхалатах із крадених ідей і гасел.

ЛЮДИ, БУДЬТЕ ПИЛЬНІ!

Від правління Об'єднаної соціал-демократичної партії України — Володимир МОСКОВКА, народний депутат України, голова Ради ОСДПУ.

Телеграфним рядком з Рівного

ПРЕЗИДЕНТ ЧИ ЛЕНІН?

Після того, як демонтовано пам'ятник експонату в Рівному та деяких інших населених пунктах області, сесія Сарненської райради прийняла рішення провести 1-го грудня і свій власний референдум. За кого ж активніше проголосують сарненці — за першого українського президента чи за Ілліча-першого?

АПАРТАМЕНТИ Й АРГУМЕНТИ

Повним успіхом завершилася багатомісячна боротьба громадськості області за передачу розкішних апартаментів незалежних профспілок із скромною назвою «Профспілкові курси» під діагностичний центр. Подіяв останній, найпереконливіший, аргумент: профдіячам запропонували апартаменти ще вищого гатунку — колишнього обкому компартії.

ОЦЕ АПАРАТ!

Ні, ні, не той, що ви подумали. Не «парт» і не «адмін». Апарат-екстрасенс «Поріг-1», аналогів якому немає у світі, вперше почав застосовуватися у Рівному (тел. 2-40-85) для лікування найрізноманітніших захворювань. А екстрасенси, як відомо, лікують від усього: печії, імпотенції, остеохондрозу, проносу, недоумства і корости... От би ще нам екстрасенсів, які б уміли годувати і зодягати!

А ЗАЙДІТЬ-НО...

В Рівному, неподалік від кінотеатру «Космос», відкрито кафе «Світлиця» і бар «Кобза». Окрім чудових вишиваних рушників, чубатих півнів на українській печі, тут є і дещо випити, і дечим закусити. По-нашому, по-українському.

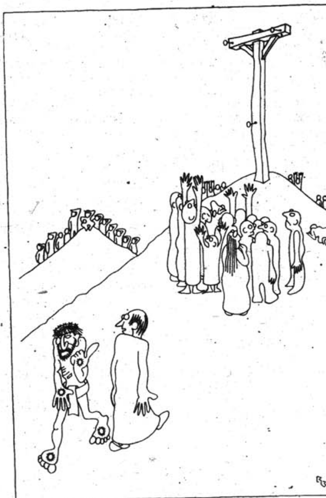
ОДРУЖИВСЯ... НА ВЛАСНІЙ ДРУЖИНІ

Рівненський фотограф Валерій Бромберг виїхав до Австралії чотири роки тому, коли робити це «не рекомендувалося». Він навіть був змушений розлучитися з дружиною. Тепер Валерій разом з братом володіє двома магазинами і фотостудією у Мельбурні, придбав будинок. Працює, правда, сім днів на тиждень. Приїхавши до Рівного, знову одружився. На власній дружині. Перешкод не було.

Сергій МЕЛЬНИЧУК,
власний кореспондент «Голосу України».

Запитання руба

БУДЕ У НАС СВІЙ ЛУВР?

Як стало відомо, наша національна реліквія — Золота пектораль — на днях помандрувала до Німеччини. Унікальний мистецький витвір IV століття до нашої ери перед цим з величезним ажіотажем експонувався також в Америці і Франції.

А нам зась, бо ж немає у нас належних умов для показу. Дасть Бог, німці зроблять копію (для себе також), то нею і будемо вдовольнятися, як вдовольнялися досі. Та чи довго ще ми будемо розвозити свою історію по закордонах, не показуючи її у себе? Британський музей у Лондоні, Лувр у Парижі, Метрополітен-музей у Нью-Йорку. Це найвідоміші національні скарбниці і вони завше в центрі уваги. А у Києві?

З одного боку, є розкидані по закутках величезні надбання історико-культурних цінностей, а — в центрі міста височіє сучасна музейна споруда з необхідним експозиційним і фондовим обладнанням (колишній музей Леніна), яка використовується для торгів біржовиками. Волею злої долі історичну Володимирську гірку сплюндровано, за десятки мільйонів народних карбованців було споруджено музейне приміщення з сучасним обладнанням для неіснуючих експонатів. То чи не настав час для акту історичної справедливості? Ми маємо готове приміщення для національного музею історії України (нині Державного історичного музею УРСР з філіалом — Музеєм історичних коштовностей УРСР).

Це один з найстаріших наукових і культурно-освітніх центрів на Україні. Заснований 1899 року як міський музей старожитностей та мистецтва, він у 1924 році став Всеукраїнським історичним музеєм ім. Т. Г. Шевченка, а з 1965 року одержав сучасну назву.

У фондах музею та його філіалу зберігається понад 600 тисяч унікальних пам'яток історії та культури, які відображають історичний процес розвитку суспільства на території сучасної України. Його колекції відомі не лише в нашій країні, але й за її межами.

Прийняття Акта про незалежність України викликало незнаний до цього інтерес людей до пізнання своєї історії. Тож сьогодні на увесь зріст постає проблема створення стаціонарної експозиції з історії України. Для цього є всі передумови.

Проте історичні реліквії нашого народу зберігаються сьогодні на дикунському рівні, в сирих, тісних, запліснявілих підвалах історичного музею (колишньої художньої школи). А тих кілька процентів експонатів, яким пощастило потрапити до експозиції і виставок, — це або ж не ті, що треба, або ж експонуються на рівні кам'яного віку.

Тим часом продовжують гинути історичні реліквії українського народу. То чиї ж ми діти? Невже «славних прадідів великих правнуки погані»?

Іван ШАПОВАЛ,
журналіст.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

ЗА РЕЦЕПТОМ КРИЛОВА

17 вересня, через три тижні після пам'ятного десанту російської урядової делегації до Києва, московська газета «Куранты», № 174 опублікувала під заголовком «Надо верить в жизнь и быть оптимистом» інтерв'ю з віце-президентом Росії Олександром Руцьким. На запитання кореспондента «Почему независимость Украины так взволновала лидеров России?» бойовий полковник, тепер генерал, не дуже дошукуючись дипломатичної мови, гідної його високої посади і честі сусідньої держави, рубає прямо і по-солдатському просто: «Мы с Украиной подписали договор о взаимном сотрудничестве. Но руководители Украины, по сути, его нарушили, потому что в документе четко сказано: все (?!), что происходит в республиках, должно консультироваться с теми, с кем подписан договор». Тобто потрібно у всьому «исспрашивать» у Росії дозволу на те, що і як робити Україні.

«Лидеры Украины», на мой взгляд, несколько неправильно понимают независимость»,—повчає нас високий державний муж дружньої країни. З'ясовується, Україні митниці не потрібні, а також «нельзя считать правильным вопрос о собственной валюте». І кордони наші з Росією не визначені, вони мають суто символічний характер, тому «Борис Николаевич совершенно правильно предупредил, что, если Украина или какая-то другая республика примет решение о полном выходе из Союза, необходимо проведение демаркации границ».

Видно, шановному представникові нової Росії, що так героїчно здолала недавно путчистів, важко уявити собі нашу територіальну цілісність «вне состава».

Як же не згадати тут недавній щиросердний вигук іще одного учасника російсько-української офіційної зустрічі з нагоди «консультацій» щодо Акта незалежності України: «А что же мы будем кушать?»

Отакої. Як казав дідусь Крилов, «виновен, братец, ты уж тем, что хочется мне кушать.»

Тож чи можна ягняті «верить в жизнь и быть оптимистом»?

Григорій КУЦЕНКО,
секретар Національної Ради Демократичної партії України, начальник штабу зовнішньої оборони північної стіни «Білого дому» у дні заколоту 19—22 серпня.

Струнко!

Зворотний зв'язок

«ТЩАТЕЛЬНЕЕ НАДО...»

Нещодавно по телевізору у одній з інформаційних програм було показано сюжет про роботу учасників першого етапу міжнародної екологічної акції «Чистий Ельбрус». На завершення розповіді пройшло повідомлення (з показом) про те, що на вершині Ельбруса встановлено прапор Росії.

Наші колеги з ЦТ нічого не прибрехали. Вони могли і не знати, що кадри, показані у їхній програмі, велися не на вершині, а внизу. А на вершині ж встановили три прапори — прапор України, прапор «Зеленого світу» і прапор Росії. І там вела зйомку незалежна екологічна телекомпанія з Москви «Тріада». Проте ці кадри до програми не потрапили.

Про це повідомив нашу газету учасник експедиції, київський альпініст, член науково-експедиційного центру «Київ» Валерій ЛИСЕНКО. За його словами, на вершину Ельбрусу піднялися двоє киян і один альпініст з П'ятигорська. Вони і встановили на висоті 5 тисяч 621 метр над рівнем Балтійського моря три прапори. Це відбулося 16 вересня цього року.

Щодо «урізаного» показу по ЦТ можемо лише зауважити: «Тщательнее надо!..»

Власна інформація «ГУ».

Вибори Президента

Ужгород. Міністр охорони навколишнього середовища України Юрій Щербак під час візиту на Закарпаття підняв питання про створення міжнародного біосферного заповідника спільно з Польщею та Чехо-Словаччиною. А в своїх інтерв'ю для місцевого радіо й телебачення міністр виклав деякі пункти своєї передвиборної програми.

Полтава. З 432 жителів міста і області, опитаних на предмет майбутніх виборів Президента України, за кандидатуру Кравчука висловилися 29%, за Чорновола — 22%, за Лук'яненка — 11%. Юхновський та Яворівський відповідно набрали 9 та 6% голосів.

(УНІАР).

Телеграфним рядком з Луганська

АКЦІЯ

25 вересня розпочали голодування лідери первинної організації Незалежної профспілки гірників Первомайська Ю. Архипчук, В. Черкасов і М. Гнатюк. Вони вимагають заміни міського керівництва, саморозпуску міськради та відставки редактора міської газети, приїзду до Первомайська народних депутатів В. Чорновола або Л. Скорик.

РЯТУЙТЕ — МИЮТЬ!

У Білокуракіному місцева влада вирішила помити асфальт на вулицях райцентру. Коли мешканці раптом побачили поливальну техніку, пішли чутки, що на Воронезькій АЕС сталася викид. Комунгосп паніку розвіяв, а «поливалки» чомусь перестали працювати. Живіть, мовляв, спокійно.

ЩЕ НЕ ВЕЧІР

Серед депутатів Луганської міськради збираються підписи з метою скликання надзвичайної спільної сесії депутатів міста й області — щоб засудити проголошення незалежності України. Ініціативна група з представників колишньої компартії та партії кадетів. Для скликання сесії треба 51 підпис. Зібрано 24.

А ТИМ ЧАСОМ...

...у Краснодонському районі, на паркані шахти «Оріхівська», з'явився напис: «Встань, Сталіне!»

Інформагентство «Схід».

...ня руба

викликало незнаний до цього інтерес людей до пізнання своєї історії. Тож сьогодні на увесь зріст постає проблема створення стаціонарної експозиції з історії України. Для цього є всі передумови.

Проте історичні реліквії нашого народу зберігаються сьогодні на дикунському рівні, в сирих, тісних, заплісняв ілих підвалах історичного музею (колишньої художньої школи). А тих кілька процентів експонатів, яким поталанило потрапити до експозиції і виставок, — це або ж не ті, що треба, або ж експонуються на рівні кам'яного віку.

Тим часом продовжують гинути історичні реліквії українського народу. То чиї ж ми діти? Невже «славних прадідів великих правнуки погані»?

Іван ШАПОВАЛ,
журналіст.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

...ОМ КРИЛОВА

...«несспрашивать» ...олу на те, що і ...раїні.

...Украины», на ...несколько не... ...нимают незави... ...овчає нас висо...

...ий муж дружньої ...вується, Украї... ...е потрібні, а та... ...считать правиль... ...о собственной ва... ...дони наші з Ро... ...ачені, вони ма... ...волічний харак... ...рис Николаевич ...равильно преду... ...если Украина ...другая респуб... ...решение о пол... ...з Союза, необхо... ...ение демаркации

...новному пред...

ставникові нової Росії, що так героїчно здолала недавно путчистів, важко уявити собі нашу територіальну цілісність «вне состава».

Як же не згадати тут недавній щиросердний вигук іще одного учасника російсько-української офіційної зустрічі з нагоди «консультацій» щодо Акта незалежності України: «А что же мы будем кушать?»

Отакої. Як казав дідусь Крилов, «виновен, братец, ты уж тем, что хочется мне кушать.»

Тож чи можна ягняті «верить в жизнь и быть оптимистом»?

Григорій КУЦЕНКО,
секретар Національної Ради Демократичної партії України, начальник штабу зовнішньої оборони північної стіни «Білого дому» у дні заколоту 19—22 серпня.

...ий зв'язок

...АДО...»

...и. Вони могли і ... кадри, показані ...рамі, велися не ... а внизу. А на ...встановили три ...прапор України, ...еного світу» і ...І. І там вела ...ежна екологічна ... з Москви «Трі...ці кадри до про...рапили.

...відомив нашу газету учасник експедиції, київський альпініст, член науково-експедиційного центру «Київ» Валерій ЛИСЕНКО. За його словами, на вершину Ельбрусу піднялися двоє киян і один альпініст з П'ятигорська. Вони і встановили на висоті 5 тисяч 621 метр над рівнем Балтійського моря три прапори. Це відбулося 16 вересня цього року.

Щодо «урізаного» показу по ЦТ можемо лише зауважити: «Тщательнее надо!..»

Власна інформація «ГУ».

Вибори Президента

Ужгород. Міністр охорони навколишнього середовища України Юрій Щербак під час візиту на Закарпаття підняв питання про створення міжнародного біосферного заповідника спільно з Польщею та Чехо-Словаччиною. А в своїх інтерв'ю для місцевого радіо й телебачення міністр виклав деякі пункти своєї передвиборної програми.

Полтава. З 432 жителів міста і області, опитаних на предмет майбутніх виборів Президента України, за кандидатуру Кравчука висловилися 29%, за Чорновола — 22%, за Лук'яненка — 11%. Юхновський та Яворівський відповідно набрали 9 та 6% голосів.

(УНІАР).

Телеграфним рядком з Луганська

АКЦІЯ

25 вересня розпочали голодування лідери первинної організації Незалежної профспілки гірників Первомайська Ю. Архипчук, В. Черкасов і М. Гнатюк. Вони вимагають заміни міського керівництва, саморозпуску міськради та відставки редактора міської газети, приїзду до Первомайська народних депутатів В. Чорновола або Л. Скорик.

РЯТУЙТЕ — МИЮТЬ!

У Білокуракіному місцева влада вирішила помити асфальт на вулицях райцентру. Коли мешканці раптом побачили поливальну техніку, пішли чутки, що на Воронезькій АЕС стався викид. Комунгосп паніку розвіяв, а «поливалки» чомусь перестали працювати. Живіть, мовляв, спокійно.

ЩЕ НЕ ВЕЧІР

Серед депутатів Луганської міськради збираються підписи з метою скликання надзвичайної спільної сесії депутатів міста й області — щоб засудити проголошення незалежності України. Ініціативна група з представників колишньої компартії та партії кадетів. Для скликання сесії треба 51 підпис. Зібрано 24.

А ТИМ ЧАСОМ...

...у Краснодонському районі, на паркані шахти «Оріхівська», з'явився напис: «Встань, Сталіне!»

Інформагентство «Схід».

Фото на згадку

Спасибо Украине
за память!
Шолом!
А. Розенбаум
28.9.91.

Ці слова просив передати жителям Києва та республіки Олександр Розенбаум за щире співчуття, виявлене в День пам'яті Бабиного Яру. 29 вересня відомий бард виступив у благодійному концерті разом з дитячим єврейським театром «Баним-Баном» ...ими ко...вами.

Микола ГРУШИТСЬКИЙ.
Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

Меморіал

БЕЗ СТРОКУ ДАВНОСТІ

...ває меморіа...ий тиждень, присвячений п'ятдесятиріччю початку масових страт у Бабиному Яру. У республіканському Будинку кінематографістів відбулася презентація фільму режисера Володимира Георгієнка та співрежисера, автора сценарію Олександра Шлаєна «Голгофа». Це перша частина задуманої кінотрилогії «Бабин Яр». Минуло десять років від часу, як був створений цей фільм, з ним знайомилися глядачі усіх європейських країн та країн світу. І тільки в єдине місце був закритий шлях цій картині — на Україну, туди, де розігралась трагедія.

І ось закінчився фільм, ідуть титри, а враження пережитого больового шоку: невже це було на землі, невже це було з нами усіма, з нашим народом?

Спогади очевидців, рідкісні документальні фото, кінохроніка Києва днів війни. Стара жінка, над якою глумиться німецький солдат, старик, якого тягнуть за волосся вулицею, трупи дітей, тисячі трупів... Бульдозер їх загортає залізними лопастями у темну яругу. Це не хроніка Бабиного Яру, там зйомки не велися, але так убивали і в Бабиному Яру.

Не можу не зупинитися на ще одних трагічних і страшних кадрах. Уперше в цьому фільмі демонструється німецька кінохроніка про пожежу на Хрещатику в 1941 році. Вселенська катастрофа, коли не один тиждень горіли і злітали в повітря храми, житлові будинки, магазини, готелі, коли у відчаї метались кияни, шукаючи порятунку від вогню, не знаходили його... Скажу чесно: багато кадрів з цього фільму я просто не змогла дивитися. Неможливо спостерігати страшні апокаліпсичні картини кінця світу. Таким є тільки кінець. І немає нічого страшнішого за такий кінець.

Після перегляду фільму вдалося переговорити із одним із його учасників Давидом Айзенбергом, якому пощастило уникнути долі мучеників Бабиного Яру. Прожито самотнє життя, в якому постійно були присутні моторошні видіння минулого. «Я ніколи не був щасливим», — каже він на закінчення і плаче.

Ще одна дуже важлива подія в рамках меморіального тижня. Презентація книги «Бабин Яр». Це книга-реквієм, книга-пам'ятник, як написано у вихідних даних. Вона присвячена проекту меморіалу у Бабиному Яру київських художників Ади Рибачук та Володимира Мельниченка. Її спонсор професор Єрусалимського університету Циля Райтбурд.

На кінофорумі, присвяченому 50-річчю Бабиного Яру, триває перегляд фільмів. З великим успіхом показані картина «Берлін—Єрусалим» та «Есфір» всесвітньовідомого кінорежисера Амоса Гітая, гостя Києва.

Наталя ДЗЮБЕНКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Факт

ЇЖ АНАНАСИ!

У Києві на колишньому колгоспному Бессарабському ринку вперше нинішнього сезону продають ананаси. Торгує ними в невеличкому приватному кафетерії миловида спритна молодичка. Ціна одного заморського плоду вагою близько половини кілограма — 286 карбованців. Черги немає, а бажаючих подивитися на оспівані поетом «буржуйські ласощі» — багатенько. Розповідають, ніби в перший день торгівлі дебелий молодик кавказького походження купив один ананас для своєї коханки з київського Подолу. Не знаю, чи це правда. За що купив, за те й продаю.

Купуйте, їжте ананаси!

Володимир ЧЕРКАС.

Знак біди

ТРАГЕДІЯ НАД БУГОМ

На дві години було припинено рух громадського транспорту по центральній вулиці Вінниці внаслідок аварії, що трапилася на мосту через Південний Буг.

Водій тролейбуса № 117 Віталій Дем'яненко не справився з керуванням, виїхав на тротуар і смертельно травмував двох жінок.

Нещастя могло б принести ще більше жертв, адже переповнений тролейбус їхав прямо в річку. Але в останній момент його утримали опора електростовпа та перила мосту.

Володимир БРЕДУН.
Вінниця.

Анонс

6 жовтня на Черкащині проводитиметься День пам'яті героїв Холодного Яру. Холодно-Ярська республіка виникла у березні 1919 року і понад два роки боролась за право українського народу бути незалежним.

У селі Мельники Чигиринського району Черкаським осередком УХДП та громадою УАПЦ буде встановлено пам'ятного хреста, відбудеться богослужіння і урочистий мітинг.

НА...

Кілька ... ...цих рядк... ...пізно вве... ...томирські... ...близно за... ...до в'їзду... ...жири на... ...чили обіч... ...картину: ... ...колесами ... ...ки УАЗ і... ...твого лос... ...сильно де... ...автомаши... ...зіткнення... ...сталося н... ...ті.

Пізніше... ...тоінспекц... ...райвідділ... ...Анатолій ...

— Це ... ...зіткнення... ...томашини... ...веро війс...

П...

Учора д... ...нував гол... ...болу Укра... ...Він повідо... ...технічним ... ...«Динамо» ... ...Швейцарії ... ...рі ФІФА ... ...ництвом ...

Яка ж ... ...Банников ... ...звернення ... ...лу Україн... ...мо надати ... ...з 1 грудн... ...чити збір... ...учасників ... ...чемпіонат... ...США».

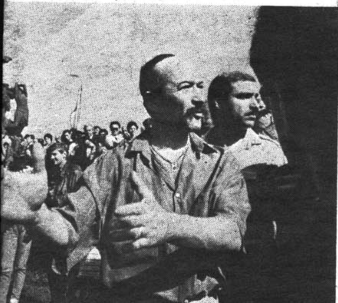
Річ у ті... ...ков, що 7... ...відбудеть... ...кування к... ...піонату, ...ди підгру... ...мо зволік... ...тися на т... ...ний експ... ...ми підкрі... ...жавну не... ...документа... ...Сподіваю...

БЕЗ ... «ДР...

Між... ...ничим ... ...линьга... ...фірмо... ...міста ... ...щі, під... ...створе... ...приємс... ...природ... ...нафти,...

ГОЛОС України

Фото на згадку

...сибо Украине
память!
...олом!
[підпис]
28.9.91.

...росив передати жителям Києва та республіки Олек... ...баум за щире співчуття, виявлене в День пам'яті ... 29 вересня відомий бард виступив у благодійно... разо... з дитячим єврейським театром «Баним-Ба... ...ко... ...вами.

Микола ГРУШИТСЬКИЙ.
Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

Меморіал

...ЕЗ СТРОКУ ...АВНОСТІ

...меморіал...ий тиж... ...чений п'ятдеся... ...очатку масових ...биному Яру. У ...ському Будинку ...істів відбулася ... фільму режисе... ...мира Георгієнка ...сера, автора сце... ...ксандра Шлаєна ...Це перша части... ...ної кінотрилогії ... Минуло десять ...су, як був ство... ...фільм, з ним зна... ...ядачі усіх євро... ...аїн та країн сві... ... в єдине місце ... шлях цій кар... ...Україну, туди, де ... трагедія.

...кінчився фільм, ... а враження пе... ...больового шоку: ...ло на землі, не... ... з нами усіма, з ...дом?

...очевидців, рідкіс... ...альні фото, кіно... ...єва днів війни. ..., над якою глу... ...ецький солдат, ...о тягнуть за во... ...ею, трупи дітей, ...в... Бульдозер їх ...ізними лопастя... ...яругу. Це не хро... ...го Яру, там зйом... ...я, але так убива... ...ому Яру.

...не зупинитися на ...рагічних і страш... Уперше в цьому ...онструється ні... ...хроніка про по... ...рещатику в 1941 ...ська катастрофа, ...н тиждень горіли ... повітря храми, житлові будинки, магазини, готелі, коли у відчаї метались кияни, шукаючи порятунку від вогню, не знаходили його... Скажу чесно: багато кадрів з цього фільму я просто не змогла дивитися. Неможливо спостерігати страшні апокаліпсичні картини кінця світу. Таким є тільки кінець. І немає нічого страшнішого за такий кінець.

Після перегляду фільму вдалося переговорити із одним із його учасників Давидом Айзенбергом, якому пощастило уникнути долі мучеників Бабиного Яру. Прожито самотнє життя, в якому постійно були присутні моторошні видіння минулого. «Я ніколи не був щасливим», — каже він на закінчення і плаче.

Ще одна дуже важлива подія в рамках меморіального тижня. Презентація книги «Бабин Яр». Це книга-реквієм, книга-пам'ятник, як написано у вихідних даних. Вона присвячена проекту меморіалу у Бабиному Яру київських художників Ади Рибачук та Володимира Мельниченка. Її спонсор професор Єрусалимського університету Ціля Райтбурд.

На кінофорумі, присвяченому 50-річчю Бабиного Яру, триває перегляд фільмів. З великим успіхом показані картина «Берлін—Єрусалим» та «Есфір» всесвітньовідомого кінорежисера Амоса Гітая, гостя Києва.

Наталя ДЗЮБЕНКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Факт

ЇЖ АНАНАСИ!

У Києві на колишньому колгоспному Бессарабському ринку вперше нинішнього сезону продають ананаси. Торгує ними в невеличкому приватному кафетерії миловида спритна молодичка. Ціна одного заморського плоду вагою близько половини кілограма — 286 карбованців. Черги немає, а бажаючих подивитися на оспівані поетом «буржуйські ласощі» — багатенько. Розповідають, ніби в перший день торгівлі дебелий молодик кавказького походження купив один ананас для своєї коханки з київського Подолу. Не знаю, чи це правда. За що купив, за те й продаю.

Купуйте, їжте ананаси!

Володимир ЧЕРКАС.

Знак біди

ТРАГЕДІЯ НАД БУГОМ

На дві години було припинено рух громадського транспорту по центральній вулиці Вінниці внаслідок аварії, що трапилася на мосту через Південний Буг.

Водій тролейбуса № 117 Віталій Дем'яненко не справився з керуванням, виїхав на тротуар і смертельно травмував двох жінок.

Нещастя могло б принести ще більше жертв, адже переповнений тролейбус їхав прямо в річку. Але в останній момент його утримали опора електростовпа та перила мосту.

Володимир БРЕДУН.
Вінниця.

Анонс

6 жовтня на Черкащині проводитиметься День пам'яті героїв Холодного Яру. Холодно-Ярська республіка виникла у березні 1919 року і понад два роки боролась за право українського народу бути незалежним.

У селі Мельники Чигиринського району Черкаський осередком УАДП та громадою УАПЦ буде встановлено пам'ятного хреста, відбудеться богослужіння і урочистий мітинг.

Помста!

НА ТАРАН ІДЕ... ЛОСЬ

Кілька днів тому автору цих рядків довелося їхати пізно ввечері у Київ по Житомирській автотрасі. Приблизно за 18—20 кілометрів до в'їзду в столицю пасажири нашого автобуса побачили обіч дороги страшну картину: перевернуту догори колесами автомашину марки УАЗ і трохи далі — мертвого лося. Розбите скло і сильно деформований корпус автомашини засвідчували, що зіткнення з дикою твариною сталося на великій швидкості.

Пізніше інспектор державтоінспекції Ленінградського райвідділу внутрішніх справ Анатолій Отрошко пояснив:

— Це було не випадкове зіткнення, а таран лосем автомашини, в якій сиділи четверо військових. Оскільки це сталося на великій швидкості і автомашина перекинулася, то один з військових загинув, а троє у тяжкому стані були доставлені в госпіталь. Можна припустити, що однією з причин тарану було те, що лось був поранений браконьєрами під час нічного полювання «з-під фар»...

Усього за останні п'ять-шість років тільки на ділянках автотрас Київ—Житомир і Київ—Гостомель, які пролягають по території Ленінградського району нашої столиці, сталося більше десяти зіткнень автотранспорту з лосями. В цих аваріях загинуло кілька чоловік.

Микола ХРІЄНКО,
оглядач з питань екології «Голосу України».

Футбол

ПОСЛАНЦІ ВИРУШАЮТЬ ДО ШВЕЙЦАРІЇ

Учора до редакції зателефонував голова Федерації футболу України Віктор Банников. Він повідомив, що разом із технічним директором ФК «Динамо» (Київ) вирушає до Швейцарії, де в штаб-квартирі ФІФА зустрінеться з керівництвом цієї організації.

Яка ж мета поїздки? Віктор Банников зачитав рядки зі звернення Федерації футболу України до ФІФА: «Просимо надати тимчасове членство з 1 грудня 1991 року і включити збірну України до числа учасників відбіркового циклу чемпіонату світу 1994 року в США».

Річ у тім, пояснив В. Банников, що 7 грудня в Нью-Йорку відбудеться церемонія жеребкування країн — учасниць чемпіонату, де визначаться склади підгруп. Отож, ми не хочемо зволікати, щоб не запізнитися на той світовий футбольний експрес. Наше прохання ми підкріпимо Актом про державну незалежність України, документами НОК України. Сподіваюся, звичайно, на позитивне вирішення нашої проблеми...

Що ж, щасливої дороги посланцям українського футболу.

* * *

Європейські клубні турніри. **Кубок кубків.** Матчі-відповіді 1/16 фіналу. «Монако» (Франція) — «Суонсі» (Уельс) — 8:0 (перший матч — 2:1), «Вердер» (Німеччина) — «Бакеу» (Румунія) — 5:0 (6:0). **Кубок УЄФА.** Матчі-відповіді 1/32 фіналу. «Екерен» (Бельгія) — «Селтік» (Шотландія) — 1:1 (0:2), «Реал» (Мадрід, Іспанія) — «Слован» (ЧСФР) — 1:1 (2:1), «Стяуа» (Румунія) — «Амартосіс» (Кіпр) — 2:2 (2:1), «Флоріана» (Мальта) — «Ксамакс» (Швейцарія) — 0:0 (0:2), «Баєрн» (Мюнхен, Німеччина) — «Корк Сіті» (Ірландія) — 2:0 (1:1), «Спора» (Люксембург) — «Айнтрахт» (Німеччина) — 0:5 (1:6), «Торпедо» (Москва) — «Галле» (Німеччина) — 3:0 (1:2).

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Хочете — вірте, хочете — ні

КІТ-ЕКСТРАСЕНС

Інформація про Кошу, який приніс карбованця своєму господарю, викликала жарти, сміх. Хтось з колег запропонував: давайте придумаємо продовження.

Та вигадувати нічого не треба. Коша продовжує дивувати далі.

Його господарка страшно застудилася — кашляла, хрипіла. І ніяк не могла второпати, чому це Коша, як тільки вона присяде в кріслі, пнеться вмоститися саме побіля горла. Аж розсердилася. Відігнала пару разів кота. Але підвищилася температура, і вона знесилено прилягла. А кіт — тут як тут.

Розтягнувся біля хворої. Від нього йшло таке тепло, як від грілки. Вранці, розповідає Люба, вона прокинулася здоровою.

Василь, її чоловік, теж занедужав. Печінка прихопила. І знову Коша занервував — несамовито застрибав саме на те місце, що болить. Василь спочатку не зрозумів, що сталося з Кошаком. Сказився — чи що? Та Люба підказала: «Не відганяй. Він знає, що робить. Хай примоститься там, де хоче». А результат той же. Болячку, як рукою зняло. Точніше, Коша вилікував.

Людмила КОРОЛЬ.

Коротко

БЕЗ ГАЗОПРОВОДУ «ДРУЖБА»

Між обласним виробничим об'єднанням «Волиньгаз» і приватною фірмою «Нафтозам» з міста Замоць, що у Польщі, підписано угоду про створення спільного підприємства по реалізації природного палива — нафти, бензину, газу, вугілля. Будівництво вестиметься на території Замоця, а проектуванням нового підприємства займаються спеціалісти з Волині. Обумовлено строк здачі — друге півріччя 1992 року.

Богдан БЕРЕКЕТА,
журналіст.
Луцьк.

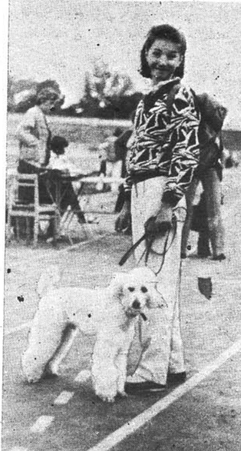

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

ПОГОДА

Сьогодні по Україні, крім східних областей, а завтра у східній частині республіки місцями невеликий короткочасний дощ. Вітер змінних напрямків, 3—8 метрів за секунду. Температура вдень 14—20, у Криму та Приазов'ї до 25 градусів. Уночі у північних та центральних областях 4—9 градусів тепла, на поверхні грунту місцями приморозки 0—2 градуси. На решті території 8—13 градусів тепла.

У Києві та по області сьогодні вдень місцями невеликий короткочасний дощ. Вітер переважно північно-західний, 5—8 метрів за секунду. Температура 16—20 градусів.

Черговий по випуску номера Віталій ЖЕЖЕРА. Тел. 441-86-20

СВЯТО ІЗ СЛЬОЗАМИ НА ОЧАХ?

(Продовження. Початок на 1-й стор.).

Найбільші оптимісти сьогодні розуміють, що мрії про полтавський мільйон так і залишаться мріями. Станом на 18 вересня держзамовлення виконано на 58 відсотків, що у фактичному обчисленні становить 627 тисяч тонн. Є надії дещо виправити становище за рахунок кукурудзи, але її види на врожай досить невизначені. Отож, треба розумно розпорядитися тим, що вродило і вже зібрано.

Валовий збір ранніх зернових по області мільйон 786 тисяч тонн, що становить 80 відсотків запланованого врожаю. За логікою, не менш як на 80 відсотків треба виконати і держзамовлення, а це 870 тисяч тонн. Де ж сховано зерно?

Усе лихо в тому, що досі воно надійно не сховане, а лежить на токах і в коморах здебільшого в не пристосованих для тривалого зберігання умовах. Доля цього хліба під загрозою, і через два-три місяці він може загинути від грибка й інших шкідників. Не думаю, що цього не розуміють керівники і спеціалісти господарств. Та вірус недовіри до уряду, який десятиліттями обдурював селян, обіцяючи золоті гори і тут же забуваючи свої обіцянки, досить живучий. Та й чому б йому не жити, коли навіть за підсумками минулого року держава ще не розрахувалася за здане понад план зерно? Кабінет міністрів республіки, схоже, зрозумів, що на слово йому віри не буде, і товари з'явилися не на папері, а на базах. Але ентузіазму від того у селян не додалося. Чому?

Гадаю, тут уже спрацьовує суто приватницька жилка: треба почекати, може, ще піднімуть закупівельні ціни або ж «викинуть» на прилавок щось краще. Якщо з хлібом так сутужно, то хліб сьогодні — це твердий карбованець, а то й валюта, і на нього можна придбати не лише «авто» або «відик», а й будівельні матеріали, метал, ліс, техніку. Я не збираюся виправдовувати такий підхід, але зрозуміти його можна, бо він — не торги на базарі, а плід грабіжницької політики щодо села, яка провадилась десятиліттями. Під різними заклинаннями і гаслами. Іншими словами, що посіяли, те й пожинаємо.

І дану ситуацію, як на мою думку, мали б передбачити ще навесні парламент і уряд республіки, а відтак, своєчасно вжити заходів, аби не допустити нинішнього провалу. Маю на увазі насамперед Закон про хліб, який чомусь не прийнято, а саме він мав би чітко визначити юридичну відповідальність землевласника перед усім людом республіки за забезпечення і хлібом і тим, що до хліба. Закону немає, натомість маємо тихий страйк села, а подекуди й відкритий бойкот хлібозаготівель.

Не вірю, що справа дійде до продзагонів, хоча декому, може, й хочеться показати свою силу. Із кризи можна вийти тільки через чесні, економічно вигідні для селян розрахунки, а також через мудрий і розважливий діалог. Якщо в першій частині недомовок нібито немає — і ціни на зерно, і товар за нього є реальними й наявними, то з діалогом не виходить. Подекуди на місцях навіть вдаються до залякування, погроз, інших методів з арсеналу періоду «розвинутого соціалізму». Невже не зрозуміло, що користі від того ніякої. І саме тому емісарів у райони треба посилати не з наказом: «Викачати хліб за всяку ціну», а з дохідливими і переконливими розрахунками, як зберегти хліб, не допустити голоду.

А людям є що сказати. По області нараховано 386 тисяч тонн зерна для натуроплати на зароблений карбованець. Не менше 100 тисяч тонн можна повернути на обласний баланс, закупивши зерно за договірними цінами. А чому б не видати тим, хто захоче, частину хліба комбікормом? Зерно люди беруть не тільки для випічки хліба, а й на корм худобі, птиці. Це ще кілька тисяч тонн добірного зерна. Передбачені матеріальні стимули за продаж зерна понад держзамовлення дозволять заготовити ще близько 50 тисяч тонн. Нескладні підрахунки підтверджують, що запланована цифра хлібоздачі ранніх зернових — 850 тисяч тонн — стає реальною. До речі, зробив їх не автор цих рядків, а генеральний директор обласного об'єднання хлібопродуктів Петро Олійник. Як кажуть, професіоналам видніше.

Та поки ці задуми втілюються в життя, у мене перед очима картини святкування обжинок на Полтавщині. Більше місяця, немов за графіком, у селах області лунали оди і здравиці на честь «героїв хлібних ланів». Так, нелегка праця хлібороба і люди заслужили на добре слово, подарунок. Але за таких скромних здобутків і такі пишні вшанування? І боронь Боже, щоб взимку не згадалося це свято зі сльозами на очах...

Григорій ГРИНЬ,
власний кореспондент «Голосу України».
Полтавська область.

Жнива-91

ВИРУЧАЄ «СКАНДІЯ»

Окремі господарства Кам'янець-Подільського, Чемеровецького, Новоушицького районів приступили до збирання зернової кукурудзи, зокрема на площах, де вона вирощується у співробітництві з агрофірмою «Зоря» Рівненської області. Всього на 38 тисячах гектарів.

Першим дозрів ранньостиглий гібрид «Скандія». Врожай нинішнього складного за погодних умов року непоганий — вище за всі зернові культури. Характерна особливість цього гібриду — зерно повної стиглості, а стебло — зелене, що дозволяє вести роздільне збирання і стебло використовувати на силос.

На допомогу кукурудзоводам Хмельниччини фірма надсилає автомобілі, а також кілька комбайнів французької марки.

— На цих машинах уже торік працювали наші механізатори, які пройшли перепідготовку в агрофірмі, — зауважує директор Хмельницького регіонального центру агрофірми «Зоря» Д. Чинник. — Французькі машини надійні в роботі, високопродуктивні, а вітчизняні — день у полі, два — в ремонті.

Додамо, що кукурудзоводи Хмельниччини прагнуть розширити відносини з агрофірмою. Передбачено, що в наступному році площа кукурудзи на зерно становитиме 85 тисяч гектарів. Причому все вирощуватиметься на основі співробітництва. Перевага надається гібридам «Скандія», «Мона», «ДЕА», «ЕМА», «Хілда».

Василь ГРИЦЮК.
Хмельницька область.

Точка зору

ЛИСТ ДО ПРЕМ'ЄРА ФОКІНА

Я, фермер із Дніпропетровщини, Віктор Шевченко, звертаюсь до Вас із конкретними пропозиціями щодо виходу села з кризи.

Загальновідомо, що нам сьогодні треба еталон товару, який би користувався попитом на світовому ринку. Таким товаром, як на мене, можуть бути хлібні державні ресурси України, насіння соняшника, цукровий буряк. Згідно з договорами контрактації, на ці продукти і товари випускаються в обіг українські гроші в обсязі, що дорівнює 100 відсоткам суми за середньосвітовими цінами на них. З них 70 відсотків виплачується селянським господарствам, колгоспам, радгоспам, підприємствам. А 30 відсотків залишається в державі для програмних цілей уряду. Ці 30 відсотків є тимчасовим податком на підприємства сільського господарства та інших галузей. І ніяких інших податків, окрім рентної плати за користування землею, не треба брати з селянства на перехідний період. А рентна плата за землю повинна виплачуватися лише в національній українській грошовій одиниці. Землю треба продавати у власність знову ж таки за українські гроші. За валютним курсом вони мають дорівнювати доларові.

Думаю, що урядові треба було б окремою постановою заборонити торгувати з партнерами за кордоном товаром у вигляді корисних копалин та інших ресурсів. На перехідний період, до зростання темпів приватизації, держава повинна взяти на себе виконання функцій партнера-посередника. Звичайно, з певним відсотком податку на посередництво, проте в рамках держзамовлення. Підприємствам дозволяється торгувати на світовому ринку тільки товарами народного споживання, а дефіцитні товари продавати на внутрішньому ринку тільки за національну валюту.

Тепер про кредитування. Воно можливе лише за умови рентабельної діяльності підприємства. Терміново необхідний закон про банкрутство. Приватизація колгоспів і підприємств-банкротів створить умови, за яких вигідно буде виробляти лише ту продукцію, яка користується попитом. З'являться підприємства багаті і бідні. Бідними як правило, будуть невеликі і середні державні підприємства з командною системою виробництва. Зрозуміло, що з'являться престижні й непрестижні підприємства. А тут уже запрацює ринковий коефіцієнт потрібності як робітника, так і керівника.

Державний податок в розмірі 30 відсотків національної валюти (про що йшлося вище), а також інші податки підуть на створення програми допомоги безробітним, пенсійного фонду, оборону та інші програми уряду.

Чому таке пріоритетне ставлення в процесі проведення грошової реформи віддаємо підприємствам сільського господарства?

Тому, що для всіх інших підприємств необхідно ще створювати засоби виробництва для подвоєння-потроєння випуску товарів. Для підприємств сільського господарства основним засобом виробництва, як відомо, є земля. А вона сьогодні раціонально використовується всього на 15—20 відсотків порівняно з розвинутими країнами. Раціональне використання землі дасть змогу додатково без капітальних вкладень одержати Україні в п'ять разів більше продукції сільського господарства. Для цього потрібно ввести нові технології, високоурожайне насіння, високопродуктивні породи тварин... І головне — нові знання і урядові програми. Такий поштовх розвитку сільського господарства може дати тільки закупка державою сільгосппродукції за цінами, близькими до світових, разом із радикальними реформами власності засобів виробництва і землі. Накопичення національної валюти в сільськогосподарському виробництві дасть можливість швидко приватизувати землю, а урядові, в свою чергу, одержати валютні кошти для програми підвищення життєвого рівня жителів України. Кане в Лету невідповідність цін на сільськогосподарську продукцію і продукцію машинобудування для сільського господарства. Бо випуск неякісних вітчизняних сільгоспмашин змусить зменшити ціну відповідно до якості або попит на них впаде і призведе до банкрутства цих підприємств. Адже за конвертовану національну валюту селянин зможе купити сільгоспмашини за кордоном.

Це лише побіжні штрихи можливого виходу українського села, а отже, і держави з кризи. Є багато глибинних, ключових проблем, над якими ще треба працювати і працювати. Проте ясно, що національна валюта дасть можливість не лише підняти село, а й не тратити вільно конвертовану валюту на закупку продовольства за кордоном.

Віктор ШЕВЧЕНКО,
голова регіонального об'єднання селянських господарств «Приорілля».

ВІД РЕДАКЦІЇ. Ми б не стали публікувати роздуми про вихід українського села з кризи. Тим паче, на що-що, а на ідеї дефіциту в нас немає. Але знаємо Віктора Шевченка, як фермера, який зміг організувати високорентабельне селянське господарство і об'єднання, тож і публікуємо.

ЧЕРЕЗ ТЕРНІЇ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ

доводиться інколи продиратись у Києві, розв'язуючи чорнобильські проблеми

12 вересня 1991 року комісія Київського облвиконкому вирішила колишні приміщення обкому КПУ передати Мінчорнобилю. Нарешті міністерство матиме свій притулок! 20 вересня було перевезено частину паперів, справ, заселено кілька кабінетів. Однак такий розвиток подій не влаштовував міськраду, бо вона в свою чергу вирішила, що колишніми приміщеннями обкому КПУ має розпоряджатися саме вона. Новоселів попередили, що вони в будинку, який, мовляв, цілком знаходиться на балансі міськради, розташовуються на «пташиних правах», і невдовзі будуть введені перепустки, які одержать тільки ті, хто має на те «законне» право.

Новий робочий день у «переселенців» почався під зачиненими дверима. Начальник охорони КДБ обуреним працівникам Мінчорнобиля пояснив, що все треба вирішувати у міськвиконкомі. Відповідальний секретар комісії міськради по прийняттю на баланс міськвиконкому майна колишнього міськкому КПУ В. Грицяк наполягав на тому, що рішення облвиконкому неправомірне, оскільки ніхто не може розпоряджатися майном сусіда. Народний депутат України В. Яворівський, який приїхав підтримати «мінчорнобильців», зауважив, що виходити з того, хто кому колись передав оті приміщення, визначаючи їхнього власника, неможливо, бо всім відомо, як це робилося, який то був «спектакль».

Коли почали з'ясовувати, хто ж займає будинок, то серед орендарів приміщень опинились і кооператори. Навряд чи їхня праця потрібніша, ніж працівників Мінчорнобиля. Однак останні залишились на вулиці.

Було створено страйкком, висунуто вимоги, зміст яких передає перший плакат, що з'явився: «Дайте можливість працювати!» Але страйк вирішено поки що не починати. Хто встиг перевезти свої речі, ходитиме на роботу на нове місце. Якщо хлопці з гумовими кийками й надалі не пускатимуть їх у будинок — залишатимуться на тротуарі...

В перші дні конфлікту до редакції телефонували потерпілі з Гомеля, Полтавської області. Благали допомогти зв'язатися з Мінчорнобилем для вирішення термінових справ. Що їм можна було відповісти?

Та що до всього цього Київському міськвиконкомові, який досі наполягає на своїй правоті. Щоправда, він запропонував Мінчорнобилю інше приміщення, та воно аж ніяк не задовольняє потреб міністерства.

Пропозиція Кабінету міністрів залишити міністерству старе приміщення, розширивши при цьому займану площу, не знайшла підтримки облвиконкому, у якого саме й перебував Мінчорнобиль досі «в приймах». Тим більше, що й комісія облвиконкому від свого рішення не відмовилась.

Але, хай хоч усі будуть праві, чи навпаки, не можна ж припиняти роботу міністерства, та ще й такого, яке працює заради тисяч потерпілих від найбільшого лиха в історії людства. І зовсім не той це випадок, коли слід вдаватися до «не дуже мирних» способів, відстоюючи свої інтереси. Але саме так вдіяла Київська міська Рада.

Чого ж надалі чекати?

Олексій БРЕУС,
спеціальний кореспондент «Голосу України» з питань чорнобильської катастрофи.

На шпальтах преси Рад

СТАРИКАМ І ДІТЯМ

У зв'язку з проголошенням Верховною Радою республіки Акта незалежності України Кабінет міністрів України розробив додаткові заходи щодо посилення соціального захисту населення. Стосуються вони, — повідомляє газета **«Урядовий кур'єр»**, — передусім пенсіонерів і дітей-сиріт. Зокрема, для ветеранів праці, які вийшли на заслужений відпочинок, введено безплатний проїзд на міському транспорті (крім метро і таксі) і на приміських маршрутах. Наполовину знижені тарифи на квитки для проїзду пасажирів у приміському залізничному транспорті.

Для дітей-сиріт і дітей, які залишилися без батьківської опіки, витрати на путівки в оздоровчі заклади віднині здійснюватимуться за рахунок Фонду соціального захисту населення. Крім того, підвищено з 100 до 115 карбованців середній сукупний доход на кожного члена сім'ї, який дає сім'ям право на одержання щомісячної допомоги у розмірі 65 карбованців на дитину віком до дванадцяти років. Будуть задоволені і мами, які мають школярів I — IV класів: у всіх загальноосвітніх школах для їхніх дітей введено безплатні обіди.

Постанова Кабінету міністрів України вступила в дію з 1 жовтня 1991 року.

ЧУЛИ ПРО ЛЕТИЧІВСЬКУ МАФІЮ?

Одного буденного серпневого дня в Летичеві — районному центрі Хмельницької області вчинився переполох: терміново було зачинено і опломбовано районний універмаг та численні торговельні заклади.

Операція розпочалася на Вінниччині, де затримали КамАЗ і дві приватні автомашини, які його супроводжували. Рефрижератор виявився завантаженим імпортними товарами на сотні тисяч карбованців. Цей дефіцитний крам везли з Летичева вірменські кооператори.

Наступного дня правоохоронці разом з понятими навідалися додому до директора місцевої заготконтори Лихолата, завідуючої універмагом Орловської, шеф-кухаря ресторану «Чайка» Таран та деяких інших керівників летичівської торгівлі і виявили в них стільки дефіциту, що й очі розбіглися.

Газета Хмельницької міськради **«Вільне слово»** повідомила: як тільки летичівські «мафіозі» забили на сполох, їм на виручку відразу ж прибули впливові особи з Хмельницького і Києва. На жаль, не назвала, хто ж вони, ці «високопоставлені рятівники».

НІМЕЧЧИНА: БУДНІ ОБ'ЄДНАННЯ

Інтерв'ю з колегою

Богдан Осадчук — це прізвище добре знайоме читачам нашої газети. Професор Берлінського університету, член дорадчої групи науковців при МЗС Німеччини — хто як не він знає нинішні проблеми цієї країни. Пан Б. Осадчук нині перебуває у Києві. Отже, інтерв'ю з колегою.

— Пане Богдане, минув рік після об'єднання Німеччини. Чи вивітрилася ейфорія? Які будні об'єднання?

— Берлінський мур упав набагато раніше, ніж відбулося політичне об'єднання ФРН і НДР в єдину державу. Але й досі існує невидимий мур, який має психологічний, економічний та політичний характер. Поперше, це мур між самими громадянами колишньої НДР. Адже там жили і люди творчого розуму і добрих рук, і дисиденти, і так звана номенклатура, «переобтяжена» всілякими привілеями. Кажучи про останніх, я маю на увазі співробітників партапарату СЄПН, верхівку армії, штатних і позаштатних працівників держбезпеки і бюрократично-економічний апарат. Це — політичні жертви об'єднання. Можна сказати, що є кілька сотень тисяч людей, які сумують за комуністичним минулим і, зрозуміло, незадоволені нинішнім станом справ. До речі, вони трохи підняли голови під час недавнього путчу у вашій країні, оскільки вважали, що радянські війська, розташовані в Німеччині, втрутяться у наші справи і «наведуть порядок» у тих землях, які раніше входили до НДР, тобто — повернуть назад колесо історії.

По-друге, існує проблема майна і коштів колишньої компартії (тобто СЄПН). Частина грошей «текла» за кордон. Наступниця СЄПН — Партія демократичного соціалізму (ПДС) готова віддати частину коштів на потреби милосердя, але поки що з цими грошима доводиться «розбиратися» правоохоронним органам: адже невідомо, чи тільки у банках Швеції та Норвегії вони осіли.

По-третє, найгірше живеться колишнім «стукачам» — сексотам держбезпеки НДР. До речі, йдеться не тільки про них самих, а й про матеріали, які, коли б стали надбанням гласності, скомпрометували багатьох інших. Уявіть собі 128 кілометрів магнітофонної стрічки суцільного компромату — таку спадщину залишила по собі держбезпека НДР.

Проблема дедалі ускладнюється для тих політиків, які вийшли на загальнонімецьку арену з колишньої НДР.

Буквально через кожні два тижні у пресі з'являються матеріали, що викривають їх як сексотів. В результаті вони змушені залишати посади. Очевидно, за кулісами діє сама держбезпека НДР (не вся, звичайно), яка, по-перше, заробляє собі гроші, продаючи компромат газетам, а, по-друге, спеціально провокує громадський неспокій.

Або візьмімо проблему німців «східних» і «західних». Нині «західні» демонструють вищість, мовляв, вони краще знають, як робляться справи, є досвідченішими організаторами, і взагалі ринкову економіку винайшли на Заході, а ті, хто в усьому наслідував «досвід» СРСР, є людьми «другого сорту». Звичайно, справа стоїть не так просто і прямолінійно трактувати її не можна.

Почнемо з того, що «найактивніший елемент», тобто люди, які знали, що мають розум і руки, втікали з НДР ще до появи Берлінського муру (до речі, серед них — і нинішній міністр закордонних справ Г.-Д. Геншер). Залишилися сотні тисяч, які звикли не керувати, а навпаки — коритися чиїмось наказам. Ті, кого влаштовував той факт, що за нього думає держава: від надання житла і до встановлення цін на молоко. Це, в свою чергу, вбивало будь-яку ініціативу. До того ж, західнонімецька молодь, яка їздила в Канаду, США, Францію, позбулася провінціалізму і старого німецького націоналізму. А в НДР, за умов диктатури комунізму, закритості кордонів (хіба що, крім тих, які «об'єднували» соціалістичний табір) збереглися зверхність до чужинців, конформізм. Колись це виявлялося у прихованій ненависті до всього радянського, слов'янського взагалі. І, як це не парадоксально, саме подібний стан справ заважає «східним» німцям знайти спільну мову з німцями «західними». Світогляд, ментальність — всього цього швидко не зміниш.

Ще одна дуже важлива проблема — це економіка. Реформи мають радикальний характер, що, в свою чергу, викликає соціальні конфлікти. Закриття підприємств, які є неконкурентоспроможними, безперечно, веде до безробіття. Додайте ще й фактор ліквідації так званої номенклатури — гігантської армії бюрократів, які вміли лише накладати резолюції на папери. А знайти роботу нелегко...

Якщо узагальнити, то я б сказав так: виявилося, що легше повністю змінити економічну структуру в цілій країні,— Польщі, Угорщині, Чехо-Словаччині, — ніж об'єднати два економічні організми — капіталізм і державний соціалізм — в межах однієї системи.

У результаті гальмується процес об'єднання економіки, виникли й нові проблеми, про які в Бонні та Берліні навіть не здогадувалися, а тепер змушені вирішувати «на ходу».

Результат — нині неонацизм на землі колишньої НДР виріс як на дріжджах, тоді як у ФРН його практично немає, у колишній НДР б'ють в'єтнамців, кубинців, мозамбікців, алжирців, яких свого часу запросив на вільні робочі місця сам уряд нині не існуючої республіки.

— Так, будні об'єднання далекі від свята. І все ж таки, як почуває себе сьогодні «східний» німець-«оссі» у новій державі?

— Він має абсолютну свободу і може, якщо знайде шанс, виїхати за океан. До того ж існує й «внутрішня» еміграція: адже в Західній Німеччині заробітна плата вища, ніж у Східній, життя — більш цивілізоване, повітря й вода — значно чистіші. Втім, і безробітний у Східній Німеччині сьогодні живе краще, ніж тоді, коли працював у НДР.

— Як у Німеччині ставляться до процесів, що відбуваються у колишньому СРСР?

— Ці процеси застали зненацька і «західних» і «східних» німців. Але, оскільки раніше і для тих і для інших існувала «тільки Москва», то вони надзвичайно слабо (й сьогодні!) обізнані з подіями в різних республіках. Проте сміливо можу сказати: розуміння цих процесів постійно зростає. А з ним приходить і задоволення: в результаті розпаду радянської імперії для європейців (зокрема й німців) унеможливлюється імперіалістична загроза з боку Москви як супердержави, що хотіла б шляхом своєї експансії «ощасливити» всі народи світу. Водночас з'являється і потяг до спілкування з різними республіками, зокрема з Україною.

Інтерв'ю провів Володимир САВЦОВ.

ПРЕС-РЕЛІЗ

3 жовтня виповнюється рівно рік відтоді, як німці після 45 років роз'єднання досягли єдності своєї країни. Минулий рік приніс разом із радістю досягнутих демократичних свобод і можливостей також труднощі звикання до умов ринкової економіки. Але останнім часом все-таки виявляються ознаки стабілізації господарства. Зупинення економічного спаду, що відзначається багатьма інститутами економічних студій, може бути приводом до оптимізму.

Водночас із надзвичайно високими вимогами, що їх ставить до німців об'єднання Німеччини, воно є історичним шансом для нового оформлення відносин між Східною і Західною Європою. Намір Федеративної Республіки Німеччини виконувати функцію зв'язкової ланки з метою об'єднання Європи було підтверджено рішенням Німецького Бундестагу від 20 червня 1991 року про перенесення столиці об'єднаної Німеччини й резиденції уряду до Берліна.

Важливу роль у встановленні нових зв'язків в Європі відіграють відносини з Україною, яка з точки зору своїх історичних і географічних умов, а також завдяки своєму економічному потенціалу завжди була для Німеччини важливим партнером. Добрі відносини, що існують між Федеративною Республікою Німеччини й Україною, розвиватимуться й міцнішатимуть і надалі.

Перший українсько-німецький День економіки, що відбудеться в Лейпцігу 23 жовтня 1991 року і під час якого провідні українські й німецькі підприємці вестимуть переговори про ділову співпрацю за нових умов, доводить, що розвинутим відносинам колишньої НДР з Україною приділяється особлива увага. Перший Тиждень німецької культури на Україні, який відбудеться з 18 по 25 жовтня 1991 року, дасть новий поштовх нашим зв'язкам в галузі культури й служитиме кращому взаєморозумінню наших народів.

РОКОВИНИ СКОРБОТИ

Як повідомлялося в анонсі попереднього номера нашої газети, голова оргкомітету по відзначенню 50-х роковин трагедії Бабиного Яру С. Комісаренко провів пресконференцію щодо заходів, передбачених у зв'язку із цими роковинами.

Ведучий повідомив про відкриття наукової конференції «Бабин Яр», яка триватиме до 4 жовтня в приміщенні Культурно-політичного центру, що на Хрещатику, 2. Цей форум науковців із США, Канади, Ізраїлю, Австралії, Німеччини, Польщі організовано Інститутом історії України спільно з Яд-Вашем (Національним інститутом пам'яті жертв нацизму і героїв Опору в Єрусалимі). Провідна тема доповідей і повідомлень — геноцид єврейського народу під час другої світової війни.

Голова оргкомітету звернув увагу присутніх на визначну подію в історії єврейської меншості на Україні — офіційне відкриття єврейської школи № 299 в Києві по вулиці Тимошенка.

Було також зазначено, що днями очікується приїзд до Києва поважних офіційних осіб з-за кордону. Із Сполучених Штатів до нас прибуває урядова делегація на чолі із спеціальним представником глави держави (його братом) Джонатаном Бушем. Голова Бундестагу Ріта Зюсман репрезентуватиме Німеччину. З ізраїльської сторони приїздить міністр освіти й культури Звулун Хамер. СРСР представлятиме Олександр Яковлев. Усі гості запрошені до Києва Л. Кравчуком, який матиме з ними офіційні зустрічі. Меморіальна церемонія в Бабиному Яру відбудеться 5 жовтня.

Артем ПРОХОРЕНКО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:
Анатолій ГОРЛОВ
перший заступник головного редактора
Олександр БІЛИК
заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ
Леонід САМОЙЛЕНКО
заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО
заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ
Віталій СУДДЯ
відповідальний секретар

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:
Член редколегії — Анатолій Солонський.
Черговий редактор — Костянтин Паришкура.
Автори макета — Анатолій Мироничев, Леонід Підлужний.
Випусковий — Леонід Клюско.
Оформлення — Володимир Кисельов.
Коректори: Тамара Баштанник, Наталія Власик, Людмила Морозова, Людмила Нєсена, Антоніна Сильверстова, Любов Станачич, Людмила Терещук.
Верстальники: Тетяна Балюк, Ольга Яценко, Алла Будникова, Марія Солодюк, Сергій Скаженюк.
Лінотипісти: Наталія Позняк, Валентина Чичирко.
* * *
Комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ-74, проспект Перемоги, 50.
Індекс 60955.
Тираж 156.200
Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.
Зам. 03151911.